

EFFECT VAN CLOSE READING-METHODE OP DE LEESVAARDIGHEID VAN LEERLINGEN IN AGORA-ONDERWIJS

Jan Gijsselhart, Liemers College Agora, 2025

01 ONDERZOEKSVRAAG

Welk effect heeft close reading op de resultaten van de Cito-score begrijpend lezen van de tweedejaars leerlingen van Liemers College Agora?

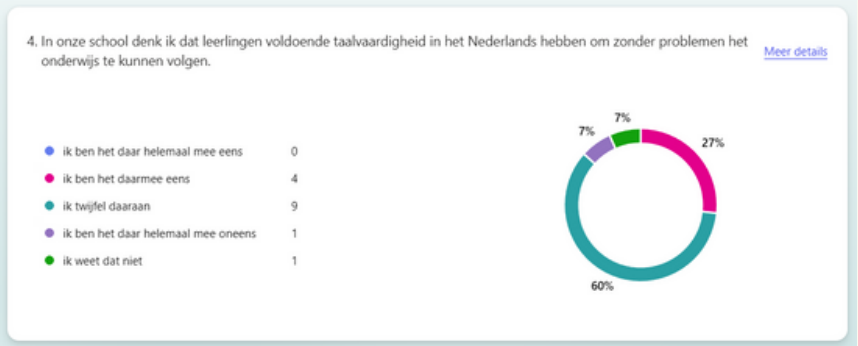

02 INLEIDING

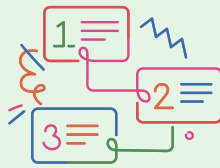

Uit het meest recente Pisa-onderzoek (PISA – 2022) blijkt dat Nederlandse leerlingen een sterkere daling laten zien dan de meeste overige OESO-landen. Ook de Cito-scores bij het Liemers College Agora lieten een daling zien in het jaar 22-23. Uit recente onderzoeken blijkt dat de close readingmethode een goede aanvulling is op bestaande begrijpend-lezenmethodes om leesvaardigheid te bevorderen. Liemers College Agora is daarom een experiment begonnen met de Close Reading Methode met als doel leerlingen handvatten te geven om de diepere betekenis van teksten te leren begrijpen en tevens hun woordenschat sneller te laten toenemen.

Een beknopte taalscan onder de coaches van Liemers College Agora, afgenomen medio 2024, liet ook zien dat de indruk onder de coaches was, dat de leerlingen onvoldoende in staat zijn complexe teksten te begrijpen.

03 ONDERZOEKSMETHODE

Om het effect van de invoering van de close reading methode te kunnen meten, zijn alle cito-resultaten van de tweedejaars leerlingen van Agora genalyseerd (eindtoets jaar 1 en eindtoets jaar 2). De vergelijking van de uitkomsten van deze twee toetsen laat zien in hoeverre leerlingen gestegen of gedaald zijn op het gebied van leesvaardigheid. Deze tweedejaars leerlingen kregen gedurende het afgelopen schooljaar een uur per week een Nederlandse les, waarin regelmatig aandacht was voor leesvaardigheid middels de close reading methode.

04 RESULTATEN

Uit de resultaten van dit onderzoek was geen direct positief resultaat af te lezen van het toepassen van de close reading-methode. De cito-scores van de leesvaardigheid aan het einde van het tweede jaarv an de onderzoeksgroep bleef nagenoeg gelijk aan die van de eindtoets van het eerste jaar. Dit geldt voor alle niveaus (mavo, havo en vwo).

Vergelijking met de scores van de cito-eindtoetsen op de verschillende niveaus (vmbo-t, havo, vwo) op de andere vestigingen, toonde aan dat ook daar de scores nagenoeg gelijk bleven.

05 ANALYSE

Om een volledig beeld te krijgen van de resultaten op het Liemers College Agora, zijn de resultaten vergeleken met die van de overige vestigingen van het Liemers College. Daaruit bleek dat alle vestigingen (op locatie Landweer na, waar een lichte daling in leesvaardigheid te zien was) eenzelfde resultaat toonden. De gemiddelde scores van de tweedejaars leerlingen bleven ook daar ongeveer gelijk.

Descriptives			
	Toets	locatie	Mean
NLV_Vaardigheid	1	1	442
		2	437
		3	425
		4	443
		5	421
	2	1	444
		2	439
		3	428
		4	451
		5	416

Link naar beknopte taalscan

06 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

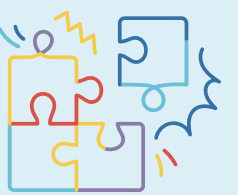

- Uit dit onderzoek blijkt dat het aanbieden van lessen met behulp van de close reading methode geen direct meetbaar effect heeft gehad.
- De vergelijking met andere vestigingen laat wel zien dat Agora-leerlingen met een les Nederlands per week hetzelfde niveau halen als op de andere vestigingen, waar het reguliere lesprogramma van vier uur per week wordt aangeboden.

Aanbevelingen

- vanuit dit onderzoek wordt aanbevolen om gestructureerder met de close readingmethode te gaan werken, ook in andere leerjaren en ook buiten de Nederlandse lessen.
- Tevens wordt aanbevolen om het onderziek naar de effecten voort te zetten, zodat in de toekomst een weloverwogen keuze gemaakt kan worden voor het aanbieden van lesprogramma's voor het bevorderen van leesvaardgiheid en woordenschat voor leerlingen in de onderbouw van Liemers College Agora

07 Theoretisch kader

Close reading als methode voor het bevorderen van leesvaardigheid en woordenschat, houdt in dat leerlingen in groepsverband complexe teksten krijgen aangeboden, die over het algemeen in drie verschillende sessies worden gelezen en bestudeerd. In sessie 1 wordt de nadruk gelegd op betekenis op woordniveau. In sessies 2 en 3 biedt de docent vragen aan die in toenemende mate vragen om begrip van onderlinge relaties van tekstdelen en context van de tekst. Men gaat men ervan uit (Fisher & Frey, 2012) dat er meer interactie is met de tekst door deze (in groepsverband) meerdere keren kritisch en intensief te lezen, steeds competentter wordt in het lezen van complexe teksten. Close reading wordt vooral ook gezien als een tegenbeweging van het aanleren van leesstrategieën en het aanbieden van woordenschat zonder relevante context (oa. Kees Vernooij, de opkomst van close reading nader bekeken, 2017)